

ECML – sprogpædagogisk samarbejde og ressourcebank

En nemmere tilgang

»Hvem har nogle materialer om CLIL?« – »Hvor kan jeg finde noget om Den Europæiske Sprogportfolio?« – »Findes der nogen undervisningsmaterialer om, hvordan man forbereder en studietur til udlandet, så eleverne får mest muligt ud af det sprogligt?«

Den slags spørgsmål står sprogundervisere af og til med, og det kan tit være ret besværligt at finde svar på dem. ECML (*European Center for Modern Languages*) har gennem en del år arbejdet på at imødekomme sådanne behov, og med Danmarks medlemskab er der udsigt til, at også danske undervisere lettere får svar på sådanne spørgsmål. For en af de ting, som det nystartede danske ECML Kontaktpunkt ser som en af sine vigtigste opgaver, er at skabe en overskuelig og systematiseret tilgang til de omfattende ressourcer, som rent faktisk er til rådighed inden for ECML's projekter, workshops, hjemmesider, ekspertnetværk og kontaktpersoner. Det arbejdes der på i skrivende stund, og målet er, at et tematisk projektindeks er klar i en første version på ecml.dk i løbet af 2015.

En europæisk idé

ECML – disse fire bogstaver er gennem det forgangne år dukket op hist og her i forskellige sprogpædagogiske sammenhænge – og forhåbentlig også blevet bemærket. *European Center for Modern Languages* er et samarbejde mellem 32 europæiske lande, altså et netværk, eller en organisation om man vil, placeret under Europarådet, som

SVEN HALSE

Formand for styregruppen ECML Kontaktpunkt Danmark, lektor ved Institut for Æstetik og Kommunikation, Aarhus Universitet
sven@dac.au.dk

jo altså er noget andet end EU, nemlig den »gamle« europæiske organisation fra 1949 med 47 medlemslande.

Idéen og missionen bag ECML er at skabe mest muligt samarbejde og synergi mellem landenes sprogpædagogiske arbejde på alle læringsniveauer for derigennem at bidrage til et Europa befolket af mennesker med en høj grad af flersproglig og interkulturel kompetence.

Projekterne

Et af de centrale virkemidler til at fremme dette mål er at etablere forskningsprojekter og kontaktnetværk på tværs af landegrænserne. ECML, som har hovedsæde i Østrigs næststørste by Graz, er finansielt baseret på medlemslandenes årlige kontingenter, og en stor del af disse midler anvendes til at drive de forskningsprojekter, som sprogfolk fra de 32 lande definerer og foreslår. Hvert fjerde år vedtager ECML's centrale styregruppe en projektramme, der som regel er så rummelig, at langt de fleste interessenter med lidt kreativitet kan formulere sig frem til en plads inden for den. Netop i 2015 er det tid til at starte en ny fireårig projektperiode op, som løber fra starten af 2016 til udgangen af 2019. I skrivende stund er detaljerne om denne projektramme endnu ikke offentliggjort; det sker allerførst i det nye år. Hold øje med ecml.dk, hvor man vil kunne læse om mulighederne og fremgangsmåden, hvis man vil byde ind med et projekt.

Det skal siges med det samme, at ECML ikke er nogen forskningsfond i samme forstand som Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation, Nordforsk eller Carlsbergfonden. ECML giver altså ikke penge til frikøb af forskere eller til aflønning af ph.d.-studerende og postdoc'er. Når man søger projektpenge hos ECML, drejer det sig om midler til drift af projektnetværket. Det vil sige til afholdelse af møder og workshops, transport, ophold og lokaleleje. Desuden kan projektet få dækket konsulent- og sekretærbistand til f.eks. økonomistyring og hjemmeside samt til trykning og distribution af materialer og publikationer. Disse ting er jo netop afgørende for, at man kan få et samarbejde op at stå og nogle resultater bragt ud til målgruppen.

ECML startede sin første projektperiode i år 2000 (med 24 gennemførte projekter) og har siden da hvert fjerde år påbegyndt en ny cyklus. På ecml.at, som er organisationens centrale website, kan man i topbjælkens menupunkt *Programme* finde alle disse programmer og deres tilhørende projekter. En væsentlig målsætning for alle projekter er, at de skal være praktisk anvendelige, dvs., der skal produ-

ceres materialer, som kan downloades og forholdsvis nemt omsættes i praksis af den enkelte underviser. Som man vil kunne se på ecml.at, er dette også tilfældet.

Danmark i ECML

I 2013 besluttede den danske regering – efter længere tids lobbyarbejde fra den danske sproguddannelsesverden – at Danmark skulle være en del af dette fællesskab. Det indebar bl.a., at der skulle oprettes et sekretariat eller kontaktpunkt, og et konsortium bestående af de syv professionshøjskoler og fem universiteter foreslog, at dette kontaktpunkt skulle betales af konsortiet samt de to relevante ministerier.

Forslaget blev til en aftale, foreløbig for tre år, og man kunne i september 2013 påbegynde ECML Kontaktpunkt Danmarks virke fra et kontor på Aarhus Universitet.

Kontaktpunktet har for længst etableret sig med fast projektmedarbejder og studenterhjælp, websitet ecml.dk og med en følgegruppe, som enhver organisation eller enkeltperson, der ønsker at være tæt orienteret om ECML's aktiviteter, kan tilmelde sig.

ECML Kontaktpunkt Danmark har flere væsentlige, løbende opgaver. En af dem er at være platform for formidlingen af kendskabet til ECML's samlede forsknings- og udviklingsprogram, både de projekter, som er blevet gennemført og ligger som håndgribelige ressourcer, og de projekter, som skal til at starte op, og som danske sprogfolk selv kan melde sig ind på. En anden er som nævnt at formidle let adgang til andre former for ressourcer, som kan være sprogetilgængelige til gavn; og her skal især det direkte link til INFODOK nævnes, Informations- og dokumentationscentret for fremmed- og andet-sprogspædagogik på Aarhus Universitets Campus Emdrup. Her stilles en helt unik samling af undervisningsmaterialer, bøger, tidsskrifter osv. til rådighed for sprogunderviserne, og ikke mindst den faglige viden, som er koncentreret hos INFODOKs forskningsbibliotekar og tilknyttede forskere.

På kryds og tværs

En anden væsentlig opgave er at være formidler af kontakt mellem danske sprogfolk indbyrdes, altså at være et – af flere – steder med indgående kendskab til, hvem der har gang i hvad her i landet, og som kan henvise folk til hinanden, når der kommer henvendelser fra folk med interesser inden for et bestemt område.

Det var denne funktion, der var sat i fokus på ECML's første danske konference »Sprogpædagogik på kryds og tværs« den 26. september 2014 i Emdrup. Her var danske forskeres og udvikleres projekter sat i centrum, og erfaringsudveksling på tværs af læringsniveauerne ét af hovedprincipperne. På den næste konference, som afholdes mandag den 28. september 2015 i Aarhus, vil det være de europæiske projektressourcer, der vil stå i centrum, men stadig med fokus på, hvordan de kan bruges i en dansk sammenhæng, og stadig med vægt på at bringe læringsniveauerne sammen omkring fælles sprogpedagogiske temaer.

Som det er fremgået, er afholdelsen af en årlig sprogpedagogisk konference et af de store punkter på kontaktpunktets opgaveliste. Den placeres i nærheden af den 26. september, den europæiske *Sprogets Dag*, som kontaktpunktet også har i sin opgaveportefølje. At udbrede kendskabet til denne »mærkedag« og især at inspirere sprogundervisere til at markere den i deres undervisning med events af forskellig art hører med til kontaktpunktets opgaver. Det kræver, at der kan stilles nogle idéer og materialer til rådighed, så her ligger der en stor og spændende udfordring for kontaktpunktet. *Sprogets Dag* har ikke haft voldsom stor bevågenhed i de senere år, så der er meget, der kan gøres mht. formidling af kendskabet til denne europæiske institution, og hvad angår kreativ idéudveksling.

Eksempler her og nu

For her til slut at komme ind på de indledende spørgsmål: »Er der nogen, der har nogen materialer om CLIL?« Ja, det er der da rigtigt nok. Kig på ecml.at under Programme, og kig under hvert fireårs rammeprogram. I det nyeste program 2012-15 har vi f.eks. *CLIL: Literacies through Content and Language Integrated Learning: effective learning across subjects and languages*. I projektperioden 2008-11 finder vi *Curriculum development for Content and Language Integrated Learning (CLIL-CD)* og *Content and Language Integrated Learning through languages other than English – Getting started (CLIL-LOTE-START)* med fortsættelsen *Good practice in Content and Language Integrated Learning for languages other than English (CLIL-LOTE-GO)*.

Spørgsmålet om, hvor man kan finde noget om Den Europæiske Sprogportfolio, kan besvares på samme måde: Projektrammen 2008-11 rummer – under overskriften *Continuity in language learning* – to projekter, der handler om brugen af ELP – European Language Portfolio – i forbindelse med hhv. hele skoleforløb og læreruddannelsen. Og samme sted finder man svaret på det tredje indledende

spørgsmål, nemlig et særligt udviklet portfolio-værktøj, møntet på elever der skal på ekskursion i udlandet og helst skal lære så meget som muligt samtidig, både sprogligt og kulturelt.

Dette er blot et lille udsnit af de materialer, som enhver kan downloade og bruge i egen sammenhæng, måske med lidt tilpasning og noget oversættelse. Der er desuden masser af andre emner at finde i de store mængder af publikationer og følgematerialer, der er udkommet som afslutning på projekterne. Prøv at tjekke ecml.dk ud, om ikke der allerede nu skulle ligge et emneindeks klar til projekterne. Og skulle man have særlige spørgsmål eller savne bestemte emner, er man velkommen til at tage kontakt (se adresser nedenfor), og kontaktpunktet vil så evt. med hjælp fra baglandet i Graz prøve at finde frem til, hvad der måtte findes af materialer på det ønskede område.

En nøgle til verden

Det danske medlemsskab af ECML var et af regeringens svar på den sprogstrategiske rapport »Sprog er nøglen til verden«, som udkom i sommeren 2011. Det er glædeligt, at der på denne måde er skabt mulighed for international inspiration til den danske sprogpædagogiske udvikling, som på nogle områder allerede er meget langt fremme og kan inspirere vore europæiske partnere, og på andre områder kan nyde rigtig meget godt af, hvad der foregår i lande med mange års erfaring på områder, som vi først lige er begyndt at tage hul på. Jeg tror, det over tid vil blive rigtig givende og vil kunne bringe nye perspektiver ind i sprogpædagogikken, dette nye forum for internationalt samarbejde og udveksling.

Website <http://ecml.dk/>

E-mail contactpoint@ecml.dk